

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

«Великий гуманіст»

До 150-річчя від дня народження
Ф.М. Достоевського

Бібліографічний покажчик

Славутич 2016

Даний бібліографічний покажчик підготовлений відділом інформаційно-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2016 році 150-річчя від дня народження Федора Михайловича Достоевського – відомого класика російської літератури, одного з кращих романістів світового значення.

Покажчик містить біографію, публікації про твори Ф. М. Достоевського, видання та статті про його життя і творчість, інтернет-ресурси.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

Укладачі:

Панова Л. І., Соловйова Л. О.
Янченко О. О.

Комп'ютерний
набір:

Соловйова Л. О.

Відповідальна
за випуск:

Портная Н. В.

Він більшою мірою, ніж будь-хто інший,

*є творцем сучасної прози. Він вдихнув у
прозу таку внутрішню напруженість,
яка зараз сягнула вищої межі.*

Дж. Джойс

Біографія Ф. М. Достоевського

Федір Достоевський народився 30 жовтня (11 листопада) 1821 року в Москві в багатодітній сім'ї лікаря Маріїнської лікарні для бідних. Батько письменника походив зі старовинного литовського роду і був сином священика, матір – із заможної купецької сім'ї. Перші 16 років життя Достоевський провів у скромній казенній квартирі при лікарні. Атмосфера в домі була досить важкою. Ще в ранньому віці майбутній письменник відчув деспотичний характер батька і пізніше не любив згадувати про нього. В одній з чорнових нотаток до роману «Підліток» Достоевський писав: «Є діти, які з дитинства вже замислюються над своєю сім'єю, з дитинства ображені неблаговидністю батьків своїх...». Це письменник сказав про себе самого.

Дитинство Федора багато в чому скрашувала дружба зі старшим братом Михайлом. Їх об'єднували спільні зацікавлення, обидва вони рано прилучилися до літератури і часто обмінювалися враженнями від прочитаного. Почуття дружби та прихильності брати зберегли на все життя.

Початковим навчанням Достоевського займалися спочатку батьки та платні вчителі. У 1833 році він разом із братом Михайлом продовжив освіту у приватних пансіонах. Незабаром після смерті матері, навесні 1837 року, батько відвіз двох найстарших синів Михайла та Федора в Петербург для підготовки до вступу в Головне інженерне училище, куди майбутній письменник був зарахований у січні наступного року. Роки, проведені в училищі, були для Достоевського роками напруженого внутрішнього життя.

Окрім вивчення спеціальних предметів, він із захопленням займався словесністю, історією та малюванням, але особливу увагу приділяв читанню. В одному із листів до брата Достоевський писав, що протягом одного літа ним були прочитані «весь Гофман, російський і німецький, майже весь Бальзак.., «Фауст» Гете та його дрібні вірші... також Віктор Гюго». У ці роки він відкрив для себе Гоголя. На період навчання в інженерному училищі припадають і перші літературні спроби Достоевського. Відомо, що він у цей час написав історичні трагедії «Борис Годунов» і «Марія Стюарт», які не збереглися.

У 1839 році несподівано помирає батько, – за офіційною версією, від апоплексії. Проте, як стверджували, його вбили власні селяни-кріпаки. У цьому був переконаний і Федір Достоевський. Саме тоді, за свідченням сучасників, з ним трапився перший приступ важкої хвороби – епілепсії. У 1843 році Достоевський закінчив училище і був зарахований на службу в Інженерний департамент, але через рік вийшов у відставку в чині поручника. Тоді ж за невелику одноразову суму відмовляється від спадкових прав на тульські маєтки, вирішивши розпочати нове життя – життя професійного письменника.

Живучи в Петербурзі, Достоевський уважно вглядається в навколишню дійсність столиці миколаївської імперії, з усіма її контрастами та суперечностями. Майже рік письменник працював над своїм першим романом «Бідні люди», опублікованому в «Петербурзькому збірнику» (1846). Його поява принесла Достоевському славу продовжувача традицій Гоголя. У центрі цього роману в листах – історія чистого, піднесеного кохання чиновника Макара Девушкіна та Вареньки Доброселової, розкрита з надзвичайною теплотою та ліризмом. Роман «Бідні люди» відкривав цілий цикл творів Достоевського, присвячених життю різних верств населення Петербурга: «Двійник» (1846), «Хазяйка» (1847), «Неточка Незванова» (1849).

Одним із найпоетичніших творів письменника цього періоду є повість «Білі ночі» (1848), головний герой якої живе у фантастичному світі, створеному власною уявою. «У творах Достоевського, – писав відомий російський письменник Добролюбов про творчість письменника 40-х років, – ми зауважуємо одну спільну рису: це – біль за людину, яка не може, або, врешті, навіть не має права бути людиною справжньою, повною, самостійною людиною...».

Навесні 1846 року Достоевський познайомився з колишнім службовцем міністерства закордонних справ М. Петрашевським і незабаром став завсідником його п'ятниць». На зібраннях, які відбувалися на квартирі Петрашевського, обговорювалися політичні, філософські та соціально-економічні питання, обстоювалася відміна кріпацтва, реформи суду та друку, пропагувалися ідеї утопічного соціалізму. У 1849 році Достоевський як член гуртка Петрашевського був заарештований і засуджений до страти. 22 грудня 1849 року на Семенівському плацу в Петербурзі над Петрашевцями здійснили обряд підготовки до страти, і лише в останню хвилину їм повідомили остаточний присуд. Достоевського, зокрема, засудили до чотирьох років каторжних робіт і вічну солдатчину. На каторзі письменник провів десять років, із них чотири – у в'язничних кайданах і ще шість – рядовим солдатом гарнізону поблизу монгольського кордону. Пережиті роздуми та муки він змалював у «Записках з мертвого дому» (1862), порівнявши їх зі стражданнями людини, похованої живцем і позбавленої особистості.

У 1859 році Достоевському дозволили піти у відставку та повернутися в Петербург, де він спробував продовжити літературну кар'єру. За час перебування в Сибіру він одружився із вдовою відставного чиновника Марією Ісаєвою, але цей шлюб виявився нещасливим: вона померла від туберкульозу в 1864 році.

Першим твором, опублікованим Достоевським після повернення із Сибіру, був роман «Зневажені та скривджені»

(1861), в основі сюжету якого лежать трагічні історії двох сімей: бідного дворянина Іхменєва та фабриканта-англійця Сміта, розорених та знедолених багатим авантюристом князем Валковським. Розробка теми «Зневажених та скривджених» була продовжена і чи не з найбільшою художньою силою втілена в романі «Злочин і кара» (1866) – в одному із найскладніших і найдовершеніших творів Достоевського, навколо якого і по сьогодні тривають суперечки. Як відзначав письменник, його новий роман – це «психологічний звіт одного злочину», який вчинив бідний студент Родіон Раскольников, убивши стару лихварку та її сестру. Це вбивство – не звичайний кримінальний злочин заради збагачення і навіть не заради того, щоб допомогти своїм рідним: матері та сестрі. Родіон Раскольников учинив його після тривалих і болісних роздумів про свою долю, про долю всіх «зневажених та скривджених», про соціальні та моральні закони, за якими живе людство. Спираючись на історичні приклади (Магомет, Наполеон тощо), головний герой дійшов висновку, що всі люди поділяються на незвичайних, яким заради високих цілей «все дозволено», і звичайних, які повинні терпіти та підкорятися.

Щоб випробувати себе, перевірити, чи може він стати «надлюдиною», хто він – «воша, як усі, чи людина», «тремтяче створіння чи право має», Раскольников зважається на злочин. Лише значно пізніше головний герой усвідомлює тупиковість своєї теорії, яка ігнорує непорушний моральний закон про святість людського життя. З цієї точки зору в романі чітко простежується заклик Достоевського до подолання егоїзму, до християнської любові до ближнього, до очищувального страждання. Цією ідеєю керуються й інші герої роману – Порфірій Петрович («В стражданні є ідея»), Соня Мармеладова («Страждання прийняти та спокутувати себе ним, ось що треба»). До такого ж висновку в епілозі роману приходять і каторжанин Раскольников.

Не менш важливими та проблемними творами в літературній спадщині Достоевського стали романи «Ідіот»

(1868) і «Біси» (1871-1872). Трагедія особистості, біль за людину знаходять вияв у романі «Підліток» (1875).

У 1867 році Достоевський одружився зі своєю стенографісткою Анною Сніткіною, яка стала для нього посправжньому близьким і відданим другом. У тому ж році, щоб позбавитися кредиторів, сім'я Достоевських надовго виїхала до Західної Європи, живучи в Німеччині, Швейцарії, Італії. Лише наприкінці 1871 року, після того, як письменникові вдалося частково сплатити борги, він зміг повернутися до Петербурга.

Останній роман Достоевського «Брати Карамазови», над яким письменник працював останні два роки свого життя, став своєрідним підсумком його творчості, де з граничною повнотою та яскравістю окреслене все коло морально-етичних, філософських і соціальних питань, які хвилювали письменника.

Історію сім'ї Карамазових Достоевський наче співвідносить зі сучасною йому історією світу, повсюди бачучи хаос, деградацію, цілковиту втрату моральних норм і духовних цінностей.

Федір Достоевський помер 28 січня 1881 року від прогресуючої хвороби легень через кілька місяців після свого полум'яного виступу в пам'ять О. Пушкіна.

І. Франко назвав Достоевського (поряд з Л. Толстим) найгеніальнішим російським письменником.

Режим

доступу:

http://svitova.at.ua/publ/svitova_literatura_xix_st/f_dostoevskij/fedi_r_dostoevskij_biografija/7-1-0-17 – дата звернення 28.10.2016.

Твори Ф.М. Достоевського

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 1: Повести и рассказы 1846-1847 / Ф. М. Достоевский. – Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1988. – 464 с.

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 2: Повести и рассказы 1848-1859 / Ф. М. Достоевский. – Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1988. – 590 с.

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 3: Село Степанчиково и его обитатели. Записки из Мёртвого дома. Петербургские сновидения в стихах и прозе / Ф. М. Достоевский. – Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1988. – 576 с.

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 4: Униженные и оскорблённые: Повести и рассказы 1862-1866; Игрок /Ф. М. Достоевский. –Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1989. – 783 с.

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 6: Идиот / Ф. М. Достоевский. – Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1989. – 670с.

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 7: Бесы; Глава «У Тихона» / Ф. М. Достоевский. – Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1990. – 848 с.

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 8: Вечный муж; Подросток / Ф. М. Достоевский. – Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1990. – 816 с.

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 9: Братья Карамазовы. Части I-III / Ф. М. Достоевский. – Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1991. – 696 с.

Достоевский Ф. М. Собрание сочинений в 15-ти томах. Том 10: Братья Карамазовы. Часть IV. Эпилог; Незаконченные повествовательные произведения; Стихотворения и

стихотворные наброски / Ф. М. Достоевский. – Л.: Наука. Ленинградское отделение, 1991. – 447 с.

Достоевский Ф. М. Избранные сочинения / Сост., вступ. ст., примеч. Н. Якушина / Ф. М. Достоевский. – М.: Худож. лит., 1990. – 606 с. – (Библиотека учителя).

Достоевский Ф. М. Бедные люди. Белые ночи. Униженные и оскорблённые / Ф. М. Достоевский. – М.: Правда, 1987. – 480 с.

Достоевский Ф. М. Бедные люди. Неточка Незванова. Белые ночи. Записки из мёртвого дома / Ф. М. Достоевский. – К.: БМП «Борисфен», 1994. – 592 с.

Достоевский Ф. М. Белые ночи: Роман и рассказы / Ф. М. Достоевский. – М.: Сов. Россия, 1987. – 224 с.

Достоевский Ф. М. Белые ночи: Романы, повести / Ф. М. Достоевский. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1998. – 864 с. – (Серия «Русская классика»).

Достоевский Ф. М. Бесы: Роман / Ф. М. Достоевский. – К.: БМП «Борисфен», 1994. – 640 с.

Достоевский Ф. М. Бесы: Роман / Вступ. ст., примеч. Н. Будановой / Ф. М. Достоевский. – Л.: Худож. лит., 1989. – 672 с.: 1 л. портр.

Достоевский Ф. М. Бесы: Роман / Вступ. ст. А. Б. Есина / Ф. М. Достоевский. – М.: Правда, 1990. – 704 с.: ил.

Достоевский Ф. М. Бесы: Роман / Ф. М. Достоевский. – М.: Худож. лит., 1990. – 672 с.

Достоевский Ф. М. Братья Карамазовы: Роман в 2-х т. Т. 1 / Ф. М. Достоевский. – К.: БМП «Борисфен», 1994. – 480 с.

Достоевский Ф. М. Братья Карамазовы: Роман в 2-х т. Т. 2 / Ф. М. Достоевский. – К.: БМП «Борисфен», 1994. – 368 с.

Достоевский Ф. М. Записки из мёртвого дома / Ф. М. Достоевский. – Новосибирск: Новосибирское книжное издательство, 1986. – 288 с.

Достоевский Ф. М. Записки из мёртвого дома / Ф. М. Достоевский. – Омск: Омское книжное издательство, 1982. – 304 с.

Достоевский Ф. М. Игрок. Униженные и оскорблённые: Романы; Вечный муж. Скверный анекдот: Рассказы. Записки из мёртвого дома / Ф. М. Достоевский. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1998. – 976 с. – (Серия «Русская классика»).

Достоевский Ф. М. Идиот: Роман / Ф. М. Достоевский. – К.: БМП «Борисфен», 1994. – 608 с.

Достоевский Ф. М. Идиот: Роман в 4-х частях / Ф. М. Достоевский. – Красноярск: Изд-во Красноярского университета, 1982. – 672 с.

Достоевский Ф. М. Подросток: Роман / Вступ. ст. Ю. И. Селезнёва / Ф. М. Достоевский. – М.: Современник, 1985. – 544 с.: ил. – (Классическая библиотека «Современника»).

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман / Ф. М. Достоевский. – К.: БМП «Борисфен», 1994. – 507 с.

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман / Ф. М. Достоевский. – Кишинёв: Лит. артистикэ, 1982. – 350 с. – (Школьная библиотека).

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман / Ф. М. Достоевский. – М.: Правда, 1987. – 480 с.

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман в 6-ти частях с эпилогом / Ф. М. Достоевский. – М.: Правда, 1988. – 464 с.: ил.

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман в 6-ти частях с эпилогом / Ф. М. Достоевский. – М.: Сов. Россия, 1988. – 352 с.: ил.

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман в 6-ти частях с эпилогом / Ф.М. Достоевский. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1998. – 592 с. – (Серия «Русская классика»).

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман / Ф. М. Достоевский. – Сыктывкар: Коми кн. изд-во, 1982. – 528 с.

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман в 6-ти частях с эпилогом / Ф. М. Достоевский. – Харьков: Вища школа, 1983. – 478 с.

Достоевский Ф. М. Преступление и наказание: Роман / Ф. М. Достоевский. – Харьков: Вища школа, 1984. – 480 с.

Достоевский Ф. М. Село Степанчиково и его обитатели: Из записок неизвестного / Ф. М. Достоевский. – Петрозаводск: Карелия, 1981. – 214 с.

Достоевский Ф. М. Униженные и оскорблённые: Роман / Ф. М. Достоевский. – Л.: Худож. лит., 1989. – 368 с. – (Классики и современники).

Достоевский Ф. М. Униженные и оскорблённые: Роман в 4-х частях / Ф. М. Достоевский. – Минск: Юнацтва, 1987. – 368 с.: ил. – (Школьная библиотека).

Достоевский Ф. М. Униженные и оскорблённые. Игрок: Романы / Ф. М. Достоевский. – К.: БМП «Борисфен», 1994. – 475 с.

Про життя і творчість

Абрамов Ю. А. Достоевский «Братья Карамазовы / Ю. А. Абрамов, В. Н. Демин // 100 великих книг. – М.: Вече, 2000. – С. 418-424. – (100 великих).

Абрасимова В. Н. Из архива А. Г. Достоевской, жены Ф. М. Достоевского / В. Н. Абрасимова // Знамя. – 1996. – № 11. – С. 178-182.

Азаров Ю. Перечитывая Достоевского: Заметки педагога / Ю. Азаров // Воспитание школьников. – 1996. – № 3. – С. 33-37.

Алчевська Х. Зустрічі. Достоевський / Х. Алчевська // Хроніка. – 2000. – 1993. – № 6. – С. 124–138.

Альми И. Л. Об одном из источников замысла романа «Преступление и наказание» / И. Л. Альми // Литература в школе. – 2001. – № 5. – С. 16–19.

Барабаш Ю. Достоевський / Ю. Барабаш // Вибрані студії. Сковорода. Гоголь. Шевченко / Передмова В. Панченка. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – С. 201–208.

Басовская Е. От позднего Гоголя и до конца века: Ф.М. Достоевский «Преступление и наказание» / Е. Басовская // Литература. – 1998. – № 2. – С. 1, 5.

Белов С.В. Фёдор Михайлович Достоевский: Книга для учителя / С. В. Белов. – М.: Просвещение, 1990. – 207 с.

Берковский Н. Я. М. М. Бахтин. Проблемы творчества Достоевского / Н. Я. Берковский // Мир, создаваемый литературой. – М.: Сов. писатель, 1989. – С. 119–121.

Богданов В. Высокая цель нравственного воскресения: Творчество Ф. Достоевского / В. Богданов // Литература. – 1997. – № 19. – С. 2.

Богомолова Е. И. Ф. М. Достоевский «Преступление и наказание» (о некоторых особенностях развития сюжета романа) / Е. И. Богомолова, Т. К. Жаров, М. М. Кедрова // Пособие по литературе для слушателей подготовительных отделений высших учебных заведений: Учебное пособие. – М.: Высш. шк., 1989. – С. 215–278.

Болдырева С. Тема покаяния в романе Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / С. Болдырева // Литература. – 1998. – № 3. – С. 1.

Бочаров С. От имени Достоевского / С. Бочаров // Новый мир. – 1997. – № 7. – С. 197.

Буянова Е. Загадка имени князя Мышкина: Ф. Достоевский «Идиот» / Е. Буянова // Литература. – 1996. – № 29. – С. 14–15.

Влащенко В. «То было для него мучительным огнём...»: Образ Раскольникова по роману Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / В. Влащенко // Литература. – 1996. – № 42. – С. 5–11.

Волгин И.Л. Последний год Достоевского: Исторические записки / И. Л. Волгин. – М.: Сов. писатель, 1991. – 544 с.

Волгин И. Л. Homo substitutes: человек подменённый: Достоевский и языческий миф / И. Л. Волгин // Октябрь. – 1996. – № 3. – С. 172.

Волков С. Роман «Бесы» и философские основы творчества Достоевского / С. Волков // Литература. – 1996. – № 4. – С. 12.

Галажинская О. В. «Свет Сониной души»: Роман Достоевского «Преступление и наказание» / О. В. Галажинская // Литература в школе. – 2003. – № 5. – С. 26–29.

Гаричева Е. А. Изучение романа Ф. М. Достоевского «Идиот» / Е. А. Гаричева // Литература в школе. – 1998. – № 6. – С. 110.

Гаричева Е. А. «...Каждый перед всеми за всех и за всё виноват»: Достоевский «Братья Карамазовы» / Е. А. Гаричева // Литература в школе. – 1997. – № 5. – С. 117.

Гаричева Е. А. Слово героя в романе «Преступление и наказание». 10 класс / Е. А. Гаричева // Литература в школе. – 2001. – № 5. – С. 30–35.

Голубицкий Б. Три дороги Родиона Раскольникова: Ф. Достоевский / Б. Голубицкий // Искусство в школе. – 1996. – № 2. – С. 50–55.

Гольдфаин И. Непонятный Свидригайлов: Ф. Достоевский / И. Гольдфаин // Литература. – 1997. – № 31. – С. 13.

Гольдфаин И. Страх Раскольникова: Ф. Достоевский «Преступление и наказание» / И. Гольдфаин // Литература. – 1998. – № 21. – С. 1.

Горболіс Л. Важливий засіб вироблення в учнів умінь аналізувати, порівнювати: Матеріали до уроку за творами Ф. Достоевського «Злочин і кара» та О. Кобилянської «Земля» / Л. Горболіс // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2009. – № 6. – С. 48–50.

Гордєєва Л. В. Емма Боварі, Анна Кареніна, Родіон Раскольников крізь призму їхнього психологічного стану: Ф. М. Достоевський / Л. В. Гордєєва // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1997. – № 10. – С. 35.

Грачєва И. В. Пейзаж в романе Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / И. В. Грачєва // Литература в школе. – 2001. – № 7. – С. 16–19.

Гройсман В. Религиозные символы в романе «Преступление и наказание» / В. Гройсман // Литература. – 1997. – № 44. – С. 5.

Гузь О. Постигаая образ героя, управляемого идеей: Рекомендации к изучению романа Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» по методике учебного диалога (в свете концепции М. М. Бахтина) / О. Гузь // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2008. – № 10. – С. 33–52.

Гульга А. Философия есть тоже поэзия: Достоевский–мыслитель / А. Гульга // Наш современник. – 1996. – № 11. – С. 181–189.

Дитькова С. Ю. «Не рассудок, так бес!»: Методика изучения романа Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / С. Ю. Дитькова // Зарубіжна література. – 2001. – № 11. – С. 42–48.

Днепров В. Достоевский как писатель XX века // В. Днепров С единой точки зрения: Литературно-эстетические очерки. – Л.: Сов. писатель, 1989. – С. 4–29.

Долинин А. С. Достоевский / А. С. Долинин // Достоевский и другие: Статьи и исследования о русской классической литературе. – Л.: Худож. лит. Ленингр. отд-ние, 1989. – С. 73–288.

Долинин А. С. Новое о Ф. М. Достоевском / А. С. Долинин // Достоевский и другие: Статьи и исследования о русской классической литературе. – Л.: Худож. лит. Ленингр. отд-ние, 1989. – С. 402–408.

Достоевский Ф. в воспоминаниях современников. В 2-х томах. Т.1 / Вступ. статья, сост. и коммент. К. Тюнькина; Подгот. текста К. Тюнькина и М. Тюнькиной. – М.: Худож. лит., 1990. – 623 с. – (Литературные мемуары).

Достоевский Ф. в воспоминаниях современников. В 2-х томах. Т.2 / Вступ. статья, сост. и коммент. К. Тюнькина; Подгот. текста К. Тюнькина и М. Тюнькиной. – М.: Худож. лит., 1990. – 623 с. – (Литературные мемуары).

Достоевський Федір. «Твой вечный муж Достоевский» // Любов славетних письменників у листах і в житті: Збірник художньо-документальних нарисів / Авт.-упоряд. В. О. Кирилюк. – К.: Криниця, 2008. – С. 422-432. – (Серія «Серця скоряються коханню»).

Достоевский Федор Михайлович // 500 знаменитых людей планеты. – Харьков: Фолио, 2005. – С. 273-274.

Иванченко Н. И. «В пользу всех»: О романе Ф. М. Достоевского «Идиот» / Н. И. Иванченко // Литература в школе. – 1994. – № 2. – С. 55-59.

Инокния Галина (Ибрагимова) Мир христианских ценностей: По роману Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» /

Инокія Галина (Ібрагімова) // Література в школі. – 2005. – № 10. – С. 27-28.

Ірміяєва Т. В чєм сєстєяла ідея Раскольнікова?: По роману Достєєвського «Прєстєуплєніє і наказаніє» / Т. Ірміяєва // Література. – 1996. – № 14. – С. 2-3.

Кіреєв Р. Театр Достєєвського / Р. Кіреєв // Література. – 1996. – № 9. – С. 1.

Кірілюк З. В. О романє Достєєвського «Братья Карамазовы» / З. В. Кірілюк // Відродженнє. – 1995. – № 10. – С. 21–29.

Кірякова Л. В. «Мальчик у Христа на ёлке» Ф. М. Достєєвського і «Рождєствєнская пєснь в прозє» Ч. Діккенса / Л. В. Кірякова // Література в школі. – 2003. – № 5. – С. 37.

Ковалєнко Н. М. Матєріали до вивчєннє бїографїї Ф. М. Достєєвського / Н. М. Ковалєнко // Зарубїжна лїт-ра в школі. – 2009. – № 13–14. – С. 46–49.

Колокольцев Е. Н. «Сюжетная тайна романа» Іллюстрації Д. А. Шмарїнова в сїстємє уроков по ізучєнію «Прєстєуплєніє і наказаніє» Ф. М. Достєєвського / Е. Н. Колокольцев // Іскусствє на уроках літературы. – К.: Рад. школа, 1991. – С. 60–75. – (Б-ка учїтєля русского языка и литературы).

Копытцева Н. М. Святєчний расказ Ф. М. Достєєвського «Мальчик у Христа на ёлке» / Н. М. Копытцева // Література в школі. – 2003. – № 5. – С. 35–36.

Крالیук П. Федір Достєєвський – українєць, який писав російською мовою? / П. Крالیук // Літературна Україна. – 2013. – 7 листопада. – С. 6.

Крєвякова С. К. По крайней мерє жил, хоть и страдал, да жил! : Женщины, пленявшие Ф. М. Достєєвського / С. К. Крєвякова // Всєсвітня література. – 1999. – № 11. – С. 57–59.

Крутенко О. Роман Ф. Достоевского «Преступление и наказание» сквозь призму литературоведческой науки / О. Крутенко // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2009. – № 5. – С. 47–49.

Лебедев Ю. В. Ф. М. Достоевский // Ю. В. Лебедев Русская литература XIX века. Вторая половина: Книга для учителя. – М.: Просвещение, 1990. – С. 193–208.

Майхель И. Языком мимики и жеста : О разнообразии речевого поведения персонажей Достоевского в романе «Преступление и наказание» / И. Майхель // Литература. – 1997. – № 44. – С. 9.

Маранцман В. Г. Проблемный анализ романа Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / В. Г. Маранцман // Литература в школе. – 2005. – № 10. – С. 22–26 // Литература в школе. – 2005. – № 11. – 2005. – № 12.

Медведев В. «Как тяжело мертвецу среди людей...»: Три типа сознания в «Преступлении и наказании» Ф. Достоевского / В. Медведев // Дружба народов. – 1993. – № 10. – С. 160–174.

Медынцева Г. Л. Реальность и фантазия: Юбилейная выставка «Мир Достоевского» / Г. Л. Медынцева // Литература в школе. – 1997. – № 6. – С. 44.

Мурашева О. А. Евангельские мотивы в прозе Ф. М. Достоевского / О. А. Мурашева // Литература в школе. – 2007. – № 2. – С. 22–25.

Новикова А. Достоевский на русской сцене / А. Новикова // Литература. – 1998. – № 4. – С. 8.

Образы Ф. М. Достоевского в иллюстрациях Ильи Глазунова: Фотоальбом / Сост. Н. А. Виноградова-Бенуа. – М.: Планета, 1990. – 207 с.

Осьмак С. Я. Человек и мораль в «зеркале» Достоевского: Утверждение христианских ценностей в романе «Преступление

и наказание / С. Я. Осьмак // Зарубіжна література. – 2004. – № 10. – С. 32–35.

Пак Р. Попробуем спясть любовью: Роман Ф. Достоевского «Преступление и наказание» / Р. Пак // Литература. – 1996. – № 42. – С. 12.

Погорельцев В. Ф. Искусство общежития в романе Ф. М. Достоевского «Идиот». 10класс / В. Ф. Погорельцев // Литература в школе. – 2001. – № 5. – С. 35–37.

Прабово Химаван О красоте, которая спасет мир: О пафосе женского начала в творчестве Достоевского / Прабово Химаван // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2008. – № 10. – С. 53.

Пришвин М. «Какая остаётся Россия после бесов»: Из дневниковых записей о Ф. Достоевском / М. Пришвин // Дружба народов. – 1996. – № 1. – С. 179–202.

Прокурова Н. С. «Человек заслуживает своё счастье и всегда страданием»: К истории создания романа Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / Н. С. Прокурова // Литература в школе. – 2001. – № 5. – С. 16–19.

Розанов В. В. О Достоевском (Отрывок из биографии, приложенной к собранию сочинений Ф. М. Достоевского, изд. «Нивы» // В. В. Розанов Мысли о литературе / Вступ. статья, сост., комментарии А. Николукина. – М.: Современник, 1989. – С. 192–203. – (Б-ка «Любителям российской словесности. Из литерат. наследия»).

Романова Г. И. Портрет смеющегося человека в романе «Преступление и наказание» Ф. М. Достоевского / Г. И. Романова // Литература в школе. – 2007. – № 5. – С. 9–11.

Ротер З. Черты христианского юродивого в образе князя Мышкина: По роману Ф. Достоевского «Идиот» / З. Ротер // Відродження. – 1994. – № 7. – С. 41–42.

Румянцева Э. М. Проблема преступления и наказания в творчестве Ф. М. Достоевского / Э. М. Румянцева // Анализ художественного произведения: Худож. произведение в контексте творчества писателя: Кн. для учителя / Под ред. М. Л. Семановой. – М.: Просвещение, 1987. – С. 102–118.

Свердлов М. В чём преступление и в чём наказание Раскольникова?: По роману Ф. Достоевского «Преступление и наказание» / М. Свердлов // Литература. – 1998. – № 21. – С. 7.

Свинцов В. Достоевский и ставрогинский грех / В. Свинцов // Вопросы литературы. – 1995. – Вып. 2. – С. 111–143.

Селезнёв Ю. И. Достоевский. – 3-е изд. / Ю. И. Селезнёв. – М.: Молодая гвардия, 1990. – 541 с.: ил. – (Жизнь замечательных людей).

Симонова Н. Знаете ли вы Достоевского? / Н. Симонова // Литература. – 1996. – № 4. – С. 8–11.

Скворцов А. Достоевский и Ницше о Боге и безбожии / А. Скворцов // Октябрь. – 1996. – № 11. – С. 142–154.

Слоним М. Три любви Достоевского / М. Слоним. – М.: Сов. писатель, 1991. – 304 с.

Смаль Е. Ю. Писательское кредо Ф. М. Достоевского как ключ к осмыслению его творчества / Е. Ю. Смаль // Відродження. – 1995. – № 3. – С. 11–14.

Смирнов С. В. По поводу сюжета романа Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / С. В. Смирнов // Литература в школе. – 2007. – № 5. – С. 2–8.

Смирнова Л. Н. Концепция благодеяния в идейно-художественном мире романов Ф. М. Достоевского: От «Бедных людей» к «Преступлению и наказанию» / Л. Н. Смирнова // Литература в школе. – 2007. – № 2. – С. 8–12.

Смирнова Л. Н. «Мир красотой спасётся»: Категория красоты в творчестве Ф. М. Достоевского / Л. Н. Смирнова // Литература в школе. – 2004. – № 1. – С. 14–17.

Соловьев Е. Достоевский. Его жизнь и литературная деятельность / Е. Соловьев // Достоевский / Е. Соловьев; Островский / И. Иванов; Салтыков-Щедрин / С. Кривенко; Лев Толстой / Е. Соловьев: Биогр. очерки. – СПб: ЛИО Редактор, 1996. – С. 3–86. – (Жизнь замечательных людей).

Сохряков Ю. И. О комическом у Достоевского / Ю. И. Сохряков // Литература в школе. – 2003. – № 5. – С. 18–20.

Сохряков Ю. И. Ф. М. Достоевский и нравственно-художественные искания в современном искусстве запада // Ю. И. Сохряков Художественные открытия русских писателей: О мировом значении русской литературы: Кн. для учителя. – М.: Просвещение, 1990. – С. 79–102.

Суздальцева Н. В. Несколько «Общих мест» при изучении романа Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание»: Материал к уроку / Н. В. Суздальцева // Литература в школе. – 2007. – № 2. – С. 37–40.

Тарасов Б. Н. Два пути Родиона Раскольникова. Закон Я и «Закон любви»: По роману Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / Б. Н. Тарасов // Литература в школе. – 1999. – № 1. – С. 26–33.

Тарасов Б. Н. Две Европы Достоевского / Б. Н. Тарасов // Литература в школе. – 1996. – № 4. – С. 4–23.

Тарасов Б. Н. «Лучший человек...»: О положительном герое в творчестве Достоевского / Б. Н. Тарасов // Литература в школе. – 2001. – № 5. – С. 2–8.

Тарасов Ф. О евангельских основаниях «Братьев Карамазовых» / Ф. Тарасов // Литература в школе. – 1997. – № 6. – С. 20.

Телегин С. М. Основной миф Достоевского / С. М. Телегин // Литература в школе. – 1998. – № 4. – С. 33.

Телегин С. М. Страсть и бездна Парфена Рогожина: По роману Достоевского «Идиот» / С. М. Телегин // Литература. – 1994. – № 37. – С. 2–3.

Торопчина Л. Велики в своих страданиях: Герои произведений Ф. Достоевского / Л. Торопчина // Литература. – 1997. – № 14. – С. 1.

Учитель Я. Кто убил Фёдора Павловича Карамазова? / Я. Учитель // Звезда. – 1996. – № 12. – С. 78–81.

Фогельсон И. А. Ф. М. Достоевский «Преступление и наказание» // И. А. Фогельсон Литература учит. 10 класс: Книга для учащихся. – М.: Просвещение, 1990. – С. 182–201.

Хунданов Л. Л. Достоевский как великий психотерапевт / Л. Л. Хунданов // Наш современник. – 1997. – № 8. – С. 231.

Черняева Н. В. Матеріали до вивчення творчості Ф. М. Достоевського. 10 клас / Н. В. Черняева // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2011. – № 23–24. – С. 20–22.

Шостка А. Н. «Преступление и наказание» Ф. М. Достоевского: что узнал из романа XX век // А. Н. Шостка Русская классика. Опыт прочтения: Учеб. пособие. – К.: Вища шк., 1992. – С. 29–50.

Щебыкин И. Ф. Достоевский о «всемирной отзывчивости» русской души / И. Щебыкин // Молодая гвардия. – 1997. – № 3. – С. 25.

Розробки уроків та сценарії

Алексєєнко С. Г. Система уроків за романом Ф. М. Достоевського «Злочин і кара» / С. Г. Алексєєнко // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 20. – С. 8–9.

Бурцева С. О. План – конспект уроку за романом Ф.М. Достоевського «Злочин і кара». 10 клас / С. О. Бурцева // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2009. – № 19. – С. 2–6.

Важливий засіб вироблення в учнів уміння аналізувати, порівнювати: Матеріали до уроку за творами Ф. Достоевського «Злочин і кара» та О. Кобилянської «Земля» // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2009. – № 6. – С. 48–50.

Вербовська Л. Т. «Как будто ножницами отрезал себя...»: Система уроков по роману Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / Л. Т. Вербовська // Зарубіжна література. – 2001. – № 2. – С. 23–27.

Гаврилюк М. В. Розвивати творчу самостійність і пізнавальний інтерес учнів засобами інтерактивного навчання : Система уроків за романом Ф. М. Достоевського «Злочин і кара». 11 клас / М. В. Гаврилюк // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2004. – № 7 . – С. 30–36.

Герашенко Н. І. Герої свого часу...: Конференція за творами Стендаля, О. Бальзака, Ф. М. Достоевського // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2006. – № 17. – С. 39–44.

Драган Т. А. Сценарій вечера, посвященого життя і творчеству Ф. М. Достоевського. 11 клас / Т. А. Драган // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2015. – № 11–12. – С. 89–95.

Заворотна Л. Ф. Нравственные уроки Ф. М. Достоевского. Крушение теории Раскольникова (По роману «Преступление и наказание»): Урок-беседа с элементами диспута / Л. Ф. Заворотна // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2015. – № 21–22. – С. 40/1–40/3 (вставка).

Климова В. Урок за технологією розвитку критичного мислення: За романом Ф. Достоевського «Злочин і кара» / В. Климова // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2007. – № 10. – С. 46–48.

Колесник Л. И. Урок-суд над Р. Раскольниковым (по роману Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание»). 10 класс / Л. И. Колесник // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2012. – № 22. – С. 25–27.

Конопля Т. Г. Жанрова своєрідність роману Ф. М. Достоевського «Злочин і кара» як поліфонічний роман ідей: Урок в 10 класі / Т. Г. Конопля // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2015. – № 21–22. – С. 8–10.

Кукса В. Н. Родіон і Соня – дві сторони однієї медалі: Урок за романом Ф. М. Достоевського «Злочин і кара». 10 клас / В. Н. Кукса // Зарубіжна літ-ра в школі. – 2012. – № 22. – С. 13–16.

Макарова Б. А. Живая христианская любовь: Литературно-музыкальный вечер, посвященный юбилею Ф. М. Достоевского / Б. А. Макарова // Читаем, учимся, играем. – 2006. – № 9. – С. 21–26.

Первак А. П. Важно осознать, что убила человека идея, а воскресила вера: Урок-анализ образа Родиона Раскольникова по роману «Преступление и наказание» Ф. Достоевского в свете современных психологических концепций. 10 класс / А.П.Первак // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1999. – № 11. – С. 46–48.

Погорельцев В. Ф. Обобщающий урок по роману Ф. М. Достоевского «Идиот». 10 класс / В. Ф. Погорельцев // Литература в школе. – 2000. – № 8. – С. 38–39.

Прилуцкая О. Г. Чтобы учащимся произвести суд над литературным персонажем, нужно вжиться в художественный текст: Итоговый урок по роману Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / О. Г. Прилуцкая // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2003. – № 10. – С. 33–36.

Пулинець М. А. Через страждання до радості: Урок–дослідження за романом Ф. М. Достоевського «Злочин і кара» / М. А. Пулинець // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2010. – № 1. – С. 18–21.

Рада І. М. Трагедія «келійного філософа», який став заручником власної теорії: Підсумковий урок за романом Ф. Достоевського «Злочин і кара». 10 клас / І.М.Рада // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2000. –№ 11. – С. 20–26.

Рослякова Л. Н. Нравственные ориентиры, без которых невозможно жить: Изучение романа Ф. М. Достоевского «Преступление и наказание» / Л. Н. Рослякова // Литература в школе. – 1994. – № 2. – С. 44–54.

Рыжкова Т. В. Уроки страдания и добра: Изучение романа Ф. М. Достоевского «Униженные и оскорблённые» в VIII классе / Т. В. Рыжкова // Литература в школе. – 1994. – № 2. – С. 59–66.

Сутула О. Орієнтовне планування уроків світової літератури: Цикл уроків про життя і творчість Ф. Достоевського. «Злочин і кара» / О. Сутула, І.Тригуб // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2010. – № 10. – С. 23–32.

Ткачук Е. І. Урок за романом Ф. М. Достоевського «Злочин і кара» / Е. І. Ткачук // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2009. – № 13–14. – С. 26–28.

Усипенко О. О. Уроки за творчістю Ф. М. Достоевського. 10 клас / О. О. Усипенко // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2010. – № 7. – С. 21–27.

Фокина О. Семена проросшие и семена погибшие: Пять уроков по роману Ф. Достоевского «Идиот» / О. Фокина // Литература. – 1996. – № 35. – С. 6–7.

Фролова О. О. План-конспект уроку зарубіжної літератури за романом Ф. М. Достоевського «Злочин і кара». 10 клас / О. О. Фролова // Зарубіжна літ–ра в школі. – 2010. – № 7. – С. 28–30.

Харитоновна О. Вечность как идея: Литературная игра по произведениям Ф. Достоевского / О. Харитоновна // Литература. – 1997. – № 44. – С. 11.

Інтернет-ресурси

Достоевський Федір Михайлович [Електронний ресурс]. Вікіпедія: Вільна енцикл. – Електр. дані. – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Достоевський Федір Михайлович](https://uk.wikipedia.org/wiki/Достоевський_Федір_Михайлович). – Назва з екрану. – Дата останньої правки 21 жовтня 2016. – (Дата звернення 28.10.2016).

Федір Достоевський –біографія [Електронний ресурс] // Світова література. – Електр. дані. – Режим доступу: [http://svitova.at.ua/publ/svitova literatura xix st/f dostoevskij/f edir dostoevskij biografija/7-1-0-17](http://svitova.at.ua/publ/svitova_literatura_xix_st/f_dostoevskij/f_edir_dostoevskij_biografija/7-1-0-17). – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.10.2016).

Достоевський – коротка біографія [Електронний ресурс] // dovidka.biz.ua: Довідник цікавих фактів та корисних знань. – Електр. дані – Режим доступу: <http://dovidka.biz.ua/dostoyevskiy-korotka-biografiya/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.10.2016).

Ф. Достоевський – хронологічна таблиця [Електронний ресурс] // dovidka.biz.ua: Довідник цікавих фактів та корисних знань. – Електр. дані – Режим доступу: <http://dovidka.biz.ua/f-dostoyevskiy-hronologichna-tablitsya/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.10.2016).

Реферат на тему: Біографія Ф. М. Достоевського [Електронний ресурс] // Бібліотека Української Літератури. – Електр. дані – Режим доступу: <http://www.ukrlib.com.ua/referats-zl/printout.php?id=74>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.10.2016).

Федір Михайлович Достоевський – біографія [Електронний ресурс] // Біографія.ком.уа. – Електр. дані – Режим доступу: http://biografiya.com.ua/publ/biografija_zarubizhnih_pismennik_iv/fedir_mikhajlovich_dostoevskij/4-1-0-102. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.10.2016).

Федір Михайлович Достоевський – біографія [Електронний ресурс] // Відомі люди. Біографії. – Електр. дані – Режим доступу: http://biographie.in.ua/blog/biografija_dostoevskogo_fedora_mikhajlovicha/2012-11-20-725. – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.10.2016).

Урок за творчістю Ф. М. Достоевського з використанням ІКТ [Електронний ресурс] // Зарубіжна література в школі. Науково-методичний журнал – Електр. дані – Режим доступу: <http://zl.kiev.ua/blogs/pedagog-chne-portfol-o-vchitelja-sv-tovo-literaturi/urok-po-tvorchost-f-m-dosto-vskogo-z-vikoristanjam-kt.html> – Назва з екрану. – (Дата звернення 28.10.2016).

Зміст

Біографія Ф. М. Достоевського.....	3
Твори письменника.....	8
Про життя і творчість Ф. М. Достоевського.....	11
Розробки уроків та сценарії.....	21
Інтернет-ресурси.....	25

